

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Radana Malíka v právní věci **žalobců: a) Wieslaw Owsianny – FIRMA HANDOLOVA MIRO**, se sídlem Zamenhofa 104/5, 64-100, Leszno, Polsko, **b) SCHWARZBURG s.r.o.**, se sídlem Srbova 360/1, Praha 8, oba zast. Mgr. Michalem Bieleckim, advokátem se sídlem Vodičkova 791/41, Praha 1 – Nové Město, proti **žalovanému: Celní ředitelství v Hradci Králové,** se sídlem Bohuslava Martinů 1672/8a, Hradec Králové, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 10. 2011, č. j. 9976-2/2011-060100-21, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 2. 2. 2012, č. j. 30 Af 44/2011 - 34,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností se žalovaný (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“), kterým bylo zrušeno usnesení krajského soudu ze dne 6. 1. 2012, č. j. 30 Af 44/2011 - 19, ve znění opravného usnesení ze dne 27. 1. 2012, č. j. 30 Af 44/2011 – 30, ve věci zastavení řízení o žalobě pro nezaplacení soudního poplatku. Žaloba směřuje proti rozhodnutí žalovaného ve

věci propadnutí vybraných výrobků podle ustanovení § 42d zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění účinném za posuzované období.

V odůvodnění napadeného zrušujícího usnesení krajský soud uvedl, že usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku bylo zástupci žalobců doručeno dne 6. 1. 2012, přičemž téhož dne byl oběma žalobci uhrazen i soudní poplatek za řízení v celkové výši 6000 Kč. Protože byl soudní poplatek uhrazen dříve, než rozhodnutí o zastavení řízení nabylo právní moci, krajský soud v souladu s ustanovením § 9 odst. 7 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění účinném pro posuzované období (dále jen „zákon o soudních poplatcích"), usnesení ve věci zastavení řízení zrušil s tím, že v řízení bude nadále pokračováno.

V kasační stížnosti stěžovatel namítá nesprávné právní posouzení věci ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). Dle názoru stěžovatele uhrazení poplatku dne 6. 1. 2012, tj. ten samý den, kdy usnesení o zastavení řízení nabylo právní moci je nutno považovat za úhradu opožděnou, která nemůže mít za následek zrušení usnesení o zastavení řízení. Z dikce § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích dle stěžovatele jednoznačně vyplývá, že důvodem pro zrušení usnesení o zastavení řízení nemůže být skutečnost, že žalobci uhradili poplatek „po" či „současně" s nabytím právní moci takového usnesení. K úhradě poplatku musí dojít dříve, než usnesení o zastavení řízení nabude právní moci, v projednávané věci tedy nejpozději do 5. 1. 2012.

Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil.

Žalobci se ke kasační stížnosti nevyjádřili.

Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a za stěžovatele jedná jeho zaměstnanec s vysokoškolským právnickým vzděláním ve smyslu ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. Kasační soud poté přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v rozsahu kasační stížnost a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.) a zkoumal při tom, zda napadená rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4, 5 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud připomíná, že v projednávané věci není sporné, že poplatek byl uhrazen, není sporné datum, ke kterému došlo k úhradě soudního poplatku, tj. 6. 1. 2012, a není ani sporné, že k tomuto datu bylo usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku doručeno všem účastníkům řízení. Sporný je dle přesvědčení stěžovatele okamžik, ke kterému je možno zaplatit soudní poplatek, aby byla tato platba ještě považovaná za včasnou, tj. okamžik nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení.

Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen,

soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví.

Podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci, a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení. Nabude-li usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku právní moci, zaniká poplatková povinnost.

Z uvedeného plyne otázka, kterou si soud při posuzování podmínek pro zrušení usnesení dle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích musí zodpovědět: kdy rozhodnutí o zastavení řízení nabylo právní moci.

Kasační soud vyšel při posouzení této otázky ze své dlouholeté konstantní judikatury (např. rozsudek ze dne 29. 3. 2007, č. j. 5 Afs 112/2006 - 41, publ. ve Sb. rozh. NSS pod č. 1218/2007, nebo rozsudek ze dne 17. 4. 2008, č. j. 5 Afs 1/2007 - 172). Z této judikatury jednoznačně plyne, že posledním dnem, kdy je účastník oprávněn právně relevantním způsobem zaplatit soudní poplatek, je den doručení usnesení o zastavení řízení.

Usnesení o zastavení řízení, stejně jako jiná usnesení či rozsudky, nabývá právní moci, pokud bylo doručeno účastníkům (§ 54 odst. 5, § 55 odst. 5 s. ř. s.).

Z formálního hlediska se právní mocí rozumí, že rozhodnutí nelze napadnout řádným opravným prostředkem; to ve správním soudnictví nepřichází v úvahu nikdy. Z hlediska materiálního znamená právní moc, že rozhodnutí je závazné (podle § 54 odst. 6 s. ř. s. je výrok pravomocného rozsudku závazný pro účastníky, osoby na řízení zúčastněné a pro orgány veřejné moci). Výrokem pravomocného rozhodnutí může být deklarováno, zda tu právo nebo právní vztah je či není, popř. může být konstitutivně právo či povinnost založeno. Ve správním soudnictví závisí výrok soudu na typu žalobního řízení; tak např. může soud rozsudkem také uložit správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení, či naopak správnímu orgánu zakázat pokračování v porušování práva účastníka řízení.

Nabytí právní moci rozhodnutí ve správním soudnictví závisí na jeho doručení účastníkům. Zákon však neurčuje, že rozhodnutí nabývá právní moci k přesnému okamžiku doručení; jeho zjišťování by také nebylo prakticky možné. Nabytí právní moci se tedy vztahuje k určitému dni jako celku. Z hlediska právní jistoty subjektů, pro které je dotčené rozhodnutí závazné, je však přesto nutno určit přesný okamžik nabytí právní moci zcela jednoznačně. Jelikož tak nelze učinit stanovením okamžiku doručení rozhodnutí, je s ohledem na výše uvedený výklad možno spolehlivě dovodit, že právní moci nabývá rozhodnutí teprve uplynutím posledního okamžiku dne, v němž bylo doručeno. Výkladem, že rozhodnutí nabývá právní moci až ke konci dne doručení, lze jednoznačně určit, odkdy právo či povinnost vzniká či zaniká.

Použitím uvedeného výkladu na případ placení soudního poplatku podle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích je posledním dnem pro zaplacení poplatku den, kdy bylo

usnesení o zastavení řízení doručeno. Účinky usnesení může tedy účastník zvrátit tím, že by kdykoli během téhož dne soudní poplatek zaplatil. Posledním okamžikem tohoto dne usnesení o zastavení řízení nabývá právní moci, stane se tedy závazným a nezměnitelným, resp. nezvratitelným a poplatková povinnost zanikne. Takový výklad také beze zbytku splňuje hypotézu § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích, neboť poplatek, je-li zaplacen do konce dne, v němž bylo usnesení doručeno, je zaplacen „dříve, než nabylo právní moci".

Právo na přístup k soudu chráněné čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod zaujímá v každé demokratické společnosti natolik významné místo, že nepřichází v úvahu ani jeho zužující výklad ani formální interpretační přístupy. Proto také nelze než platbu soudního poplatku učiněnou u soudu poslední den lhůty považovat za platbu učiněnou řádně a včas.

V daném případě rozhodnutí o zastavení řízení nabylo právní moci dne 6. 1. 2012, téhož dne byl soudní poplatek prokazatelně zaplacen. Byl tak splněn zákonný předpoklad pro to, aby krajský soud usnesení o zastavení řízení zrušil (§ 9 odst. 7 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích). Vzhledem k výše uvedenému, nezbylo Nejvyššímu správnímu soudu než kasační stížnost podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítnout.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalobcům žádné náklady řízení nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. dubna 2012

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu